Jack London _ Demiryolu Serserileri

e ANI 86889TR TEL: (0216) 348 98 03 Pbx FAKS: (0216) 349 93 45 LOJİSTİK: MERKEZ EFENDİ MH. DAVUTPAŞA CD. EMİNTAŞ DAVUTPAŞA SAN. SİT. NO: 532 TOPKAPI/İST.ROMAN
JACK LONDON
(D. 12 Ocak 1876, San Francisco-Ö. 22 Kasım 1916, Glen Ellen, California, ABD). İşi dolayısıyla sürekli gezen bir astrologun oğluydu. Annesinin ve London soyadını aldığı üvey babasının yanında yetişti. On dört yaşında yoksulluktan kurtulma ve serüvenlere atılma umuduyla okulunu bıraktı. Tayfa olarak çalıştığı bir gemiyle Japonya'ya gitti. Yük trenleriyle ve 1893'teki iktisadi kriz sonrasında yürüyüşe geçen işsizler (serseriler) ordusuna katılarak ABD'yi dolaştı. 1894'te militan bir sosyalist oldu. Beyaz ırkın üstünlüğünü savunan görüş ile sosyalizmi kendine özgü bir tarzda kaynaştırdı. California Üniversitesi'ne girdikten bir yıl sonra okulu bırakarak Klondike bölgesinde altın arayanlara katıldı. Ertesi yıl yoksul ve işsiz olarak geri döndü. Şansını yazarlıkta denemeye karar verdi.
Otobiyografik romanı olan Martin Eden'da (1909) anlattığı gibi; yazar olabilmek için büyük bir enerjiyle çalıştı. İlk kitabı The Son of the Wolf (1900) ile geniş bir okur kitlesine ulaştı. London üretken bir yazardı. On yedi yıl içinde kitaplarının sayısı 50'yi buldu. Bir tekneyle Güney Pasifik'e açıldıktan sonra, orada yaşadıklarını The Cruise of the Snark'ta (1911; Snark'ın Seferi) anlattı. Çevreye uyumu ve vahşetin çekiciliğini anlattığı Alaska öykülerini içeren Cali of the Wüd (1903; Vahşetin Çağrısı), White Fang (1906; Beyaz Diş) ve Burning 67hington'a varmaya çalışan bir topluluktur. Bu topluluğun amacı 1 Mayıs'ta Washington'da toplanarak iş ve ekmek istemektir. Birçok serüvenin ardından London'ın, Kelly'nin ordusuna katıldığını öğreniriz. İki bin kişiden oluşan bu topluluk, bazı yörelerde hiç de konuksever bir biçimde karşılanmaz. 'Ordu' yol boyunca, trenlere parasız olarak biner, geçtiği kentlerde serserilik ve dilencilik yapar. Bu çapulcu sürüsünün geçtiği yerlerde bir tatsızlık ya da olay çıkmasın diye onlara mecburen yemek verilir. London, tek başına yiyecek aramanın toplu olarak yiyecek aramaktan daha kolay olduğuna inanarak ordudan da ayrılır.
Toplumsal arka planı da ayrıntılarda yakaladığımız bu kitap, bir serseri olarak Jack London'ın yaşamının bir dönemim gözler önüne sererken, aynı zamanda Amerikan yaşam tarzının ve değerlerinin de kıyasıya bir eleştirisini içermektedir.
Demiryolu Serserileri, şahane bir serserinin el kitabı niteliğindedir, denilebilir.
Veysel Atayman Aralık 2003, İstanbul
DEMİRYOLU SERSERİLERİ
İtiraf
Nevada eyaletinde, kendisine, hiç durmadan ve utanmadan birkaç saat boyunca yalan söylediğim bir kadın vardı. Ondan özür dilemek istemiyorum. Benden uzak kalsın. Ama anlatmak istiyorum. Ne yazık ki ne adını ne de şimdiki adresini biliyorum. Bu satırlar şans eseri gözüne çarparsa, umarım bana yazar.
1892 yazında Nevada'da, Reno'daydım. Aynı zamanda fuar vardı ve şehir çok büyük ve aç hobo* sürüsünün yanı sıra, sahtekârlar ve çapulcularla doluydu. Şehri "aç" bir şehir haline getirenler aç hobolardı. Şehir sakinlerinin evlerinin arka kapılarını, kapılar ses vermez hale gelinceye kadar "yumrukluyor
Amerikalılann çeteler halinde yaşayan serserilere verdiği ad.

13ler'in her yerinde büyük evlerden yiyecek isteğim geri çevrilmişti ve her zaman, ya dere kenarlarındaki ya da bataklıklardaki kırık pencereleri paçavralarla doldurulmuş, küçük kulübelerde çok çalışmaktan yüzleri çökmüş annelerden yiyecek almıştım. Ey, siz hayırseverlik tüccarları! Yoksullara gidin ve öğrenin, çünkü sadece yoksullar hayırseverdir. Onlar kendilerine gereksiz olanı vermezler, çünkü fazlası ellerinde yoktur... Kendilerinde fazla olan şeyleri verirler ve asla saklamazlar, hatta çoğunlukla kendilerine bile gerekli olan şeyleri insafsızca verirler. Köpeğe atılan bir kemik hayırseverlik değildir. Hayırseverlik, siz de en az köpek kadar açken onunla paylaştığınız kemiktir.
O gece özellikle kovulduğum bir ev vardı. Yemek odasının verandaya bakan pencereleri açıktı ve pencerelerin arasından börek, hem de büyük bir etli börek yiyen bir adam gördüm. Açık kapının önünde durdum, benimle konuşurken bile yemeye devam etti. Zengindi ve daha az talihli olan hemcinslerine karşı belli ki bir hınç duyuyordu.
Yiyecek bir şey isteğimi kısa kesti: "Çalışmak istediğine inanmıyorum."
Şimdi bu, konu dışıydı. Çalışmakla ilgili herhangi bir şey söylememiştim. Başladığım

16
ve konusunu kendi hayal gücünün verimliliğinden değil, kapıyı açan erkek, kadın ya da çocuk, tatlı ya da huysuz, cömert ya da pinti, iyi huylu ya da aksi, Yahudi ya da Yahudi olmayan, siyah ya da beyaz, ırkçı önyargılı ya da kardeşçe, taşralı ya da evrensel, ya da her ne olursa olsun, onun yüzünde okuduğu şeye göre seçmelidir. Çoğu zaman serserilik günlerimin bu girişimlerinin sonuç vermesinin, hikâye yazarı olarak başarılı olmama bağlı olduğunu düşünmüşümdür. Yaşadığım yerde yiyeceğimi sağlamak için gernipeg, Manitoba'da bir polis karakolunda yattığımı hatırlıyorum. 'Kanada Pasifik' treniyle batıya gidiyordum. Elbette polis, hikâyemi öğrenmek istedi ve ben de onlara anlattım; o anın içgüdüsüyle. Kıtanın ortasında, deniz ve gemiler hakkında hiçbir şey bilmeyen kara sakinleriydiler, bu durumda hangi hikâye onlar için bu deniz hikâyesinden daha iyi olabilirdi ki? Bu konuda söylediğim yalanlan asla yakalayamazlardı. Böylece onlara cehennemi Glenmore gemisindeki hayatımın ağlamaklı bir hikâyesini anlattım. [Glenmore'u bir kez San Francisco Körfezi'nde demir atmışken görmüştüm.)
"İngiliz bir miçoydum," dedim. Onlar da bir İngiliz gibi konuşmadığımı söylediler. O anda yeni şeyler yaratmak bana bağlıydı. Birleşik Devletler'de doğmuş ve büyümüştüm. Annemle babamın ölümü üzerine, İngiltere'ye dedemin ve ninemin yanına gönderilmiştim. Beni çırak olarak Glenmore'a veren onlardı. Glenmore'un kaptanının beni bağışlayacağını umuyorum, çünkü o gece Winnipeg polis ka20Çin denizlerine asla yelken açmamış, Horn civarında bulunmamış, Hindistan ve Rangun'u gözleriyle görmemiş olan benipeg kamu refah koruyucularına açık edeceğimi mi sanıyordunuz? Hayır. Bu eski denizciyi, boğulmakta olan bir adamın son bir ümitsiz kavrayışla can simiti bulduğu anda hissettiği rahatlamayla, sevinçle parlayan memnun gözlerle karşıladım. Beni anlamayan bu av köpeklerinin yüzüne karşı benim gerçek hikâyemi anlayıp doğrulayacak bir adam gelmiş san21dı, hayatımda bağırsak hummasının ne olduğunu bilmememe rağmen, "Bağırsak humması," diye cevap verecektim. Ama sormadı. Onun yerine, öbür sorusu:
"Rangun nasıl bir yer?" oldu.
"Çok güzel. Biz oradayken çok yağmur yağdı."
"Karaya çıkma izniniz var mıydı?"
"Elbette," dedim. "Biz üç miço karaya birlikte çıktık."
'Tapınağı hatırlıyor musun?"
"Hangi tapınağı?" diye kaçamak cevap verdim.
"Merdivenlerin tepesindeki, büyük olanı."
Eğer o tapınağı hatırlarsam, onu tarif etmem gerekeceğini biliyordum. Önümde bir uçurum açılıyordu. Başımı hayır anlamında salladım. 23per vardı, belki de kırk yıldır Şanghay'daydı ve hâlâ orada yaşıyordu; ama bu benim için yeni bir haberdi.
Tam yarım saat boyunca, denizciyle ben bu şekilde konuştuk. Sonunda polislere, benim kendimi tanıttığım kişi olduğumu söyledi ve bir gecelik konaklamadan ve kahvaltıdan sonra San Francisco'daki evli kız kardeşimin yanına, batıya doğru yoluma devam etmem için serbest bırakıldım.
Akşamın koyulaşan alacakaranlığında kapısını bana açan Reno'daki kadına dönmek gerekirse... Sevecen yüzüne bakar bakmaz rolüme burundum. Tatlı, masum, talihsiz bir delikanlı oldum. Konuşamadım. Ağzımı açıp yeniden kapadım. Daha önce hayatımda hiç kimseden yiyecek istememiştim. Utancım acı verici ve büyüktü. Utanmıştım. Dilenciliği neşeli bir oyun sayan ben, burjuva ahlakının
25annemin ölümünün ardından birlikte çiftlikten San Francisco'ya nasıl gittiğimizi; emekli aylığının {eski bir askerdi) ve sahip olduğu az miktarda paranın nasıl yetmediğini ve nasıl kitap satmayı denemiş olduğunu. Ayrıca, babamın ölümünden sonra San Francisco sokaklarında kimsesiz ve yalnız geçirdiğim birkaç gün boyunca çektiğim acılan da anlattım. O iyi yürekli kadın çörekler ısıtıp, domuz pastırmaları kızartır ve başka yumurtalar pişirir ve ben, önüme koyduklarının aynı hızla icabına bakmayı sürdürürken, zavallı öksüz çocuk

tiplemesini geliştiriyor ve ayrıntılara giriyordum. Artık o zavallı çocuk olmuştum. Silip süpürdüğüm güzel yumurtalara inandığım gibi onun varlığına da inanıyordum. Kendim için ağlayabilirdim. Zaman zaman sesimin ağlamaklı çıktığını biliyordum. Çok etkiliydi.
Gerçekten, resme eklediğim her ayrıntıyla birlikte, o müşfik kadın bana yeni bir şey getiriyordu. Yanımda götürmem için öğle yemeği hazırladı. Bir sürü haşlanmış yumurta, tuz, biber ve başka şeyler koydu ve büyük bir
içinde titreşen zayıf hayat ışığını ve yoksun bırakıldığı her şeyi. Yine de bir iki kere, yalancı yüreğimin derinliklerini görüyor mu acaba diye meraklanmaktan kendimi alamadım.
"Peki nereye gidiyorsun?" diye sordu kadın.
"Salt Lake City'ye," dedim. "Orada bir kız kardeşim var, evli." (Onu bir Mormon* olarak göstermeyi düşündüm, ama daha sonra vazgeçtim.) "Kocası su tesisatçısı; sözleşmeli tesisatçı."
Sözleşmeli su tesisatçılarının çok para kazanmakla ünlü olduklarını biliyordum. Ama söylemiş bulundum bir kere. Bir açıklama bulmam gerekiyordu.
"Eğer isteseydim bana yol parası gönderirlerdi," diye açıkladım, "ama hastalık ve iş sorunları vardı. Ortağı, eniştemi dolandırdı. Bu yüzden para istemek için onlara yazamazdım. Bir şekilde oraya varacağımı biliyordum. On27tırlayabildiyse, günün birinde Salt Lake City'de yaşayan kız kardeşimin kocasıyla karşılaşmamam için hiçbir neden göremiyorum.
Öte yandan, içimde, anne babalarımla dedelerimi asla canlı göremeyeceğime dair bir kesinlik duygusu taşıyorum 28
bunu kendisi söyledikarsam Salt Lake City'ye daha çabuk varacağıma ikna ettim ve kulağımda çınlayan hayır duaları ve iyi dilekleriyle oradan ayrıldım.
Ama şu yün çoraplar çok mükemmeldi. Biliyorum. O gece kaçak bindiğim posta treninde bir çiftini giydim ve o posta treni batıya gidiyordu.
n
Trene Asılmak
Kazaların dışında, iyi bir hobo, gençlik ve çeviklikle, tren görevlilerinin onu bir "çukura atıvermek" için harcadıkları bütün çabalara
ya da "kötü hafta düşeceği güne kadar öyle sanır. Kötü hat genellikle kısa bir süre önce bir ya da birkaç tren görevlisinin serseriler tarafından öldürüldüğü hattır. Böyle bir hatta "trenin altında" yakalanan serseriye Tanrı acısın31nadian Pacific'te batıya doğru yolculuk yaptığım Ottawa'daydım. Önümde üç bin millik bir yol uzanıyordu; mevsimlerden sonbahardı ve ben Manitoba ile Rocky Dağlan'nı aşmak zorundaydım.
"Dondurucu" bir soğuk vardı ve her geçen an, yolculuğun zorluğunu artırıyordu. Ayrıca bezmiştim. Montreal ile Ottavra arasındaki uzaklık yüz yirmi mildi. Bunu biliyordum, çünkü oradan daha yeni gelmiştim ve bu yolculuk altı günümü almıştı. Yanlışlıkla ana treni kaçırmıştım ve günde sadece iki istasyonda duran küçük bir trene binmiştim. Bu altı gün boyunca Fransız köylülerinden dilendiğim kuru ekmek kabuklanyla yaşamıştım ve bu da yetmezmiş gibi onları Fransız köylülerinden dilenmiştim.
Üstelik uzun yolculuğum için uygun giysiler bulmak için Ottawa'da harcadığım bir tam gün, bezginliğimi daha da artırmıştı. Tam da burada, Ottawa'nın, Washington D.C.'den sonra Birleşik Devletler'de ve Kanada'da elbi bu alışılmadık bir durumdu, çünkü sofraya davet edilecek kadar şanslı olan bir serseri genellikle yemeğini mutfakta yer. Kır saçlı ve cana yakın bir İngiliz, genç ve güzel bir Fransız kadını olan tombul karısı, ben yerken benimle sohbet etti.
Şimdi, o güzel genç Fransız kadınının, onun için barbarca bir tabir olan "25 sent" dediğimde attırdığım kahkahayı hatırlayıp hatırlamadığını merak ediyorum. Anlarsınız ya, onları bir teklifimle silkelemeye çalışıyordum. Paranın miktarından söz açılması şöyle oldu:
"Ne?" dedi. "25 sent," dedim. Tekrar "Ne?" derken ağzı seğiriyordu. "25 sent," dedim.
35. man, trenin baş kısmına doğru koşmak gerekir. İleri doğru koştum ve ben koşarken bana eşlik edenlerden biri koşudan çıktı. Bu davranış bir trene binmekteki ustalıklarının ve soğukkanlılıklarının ölçüşüydü.
Bu iş böyle yapılır. Tren hareket ettiğinde, fren memuru gözetlediği kör bagajdan iner. Yeniden trene binebilmek için kör vagondan aşağı atlamaktan ve vagon uçları "kör" olmayan bir vagonun bir platformunu yakalamaktan başka bir çaresi yoktur. Tren, fren memurunun atlama riskini göze alabileceği hızda giderken, kör bagajdan atlar, birkaç vagonun geçmesini bekler ve yeniden trene biner. Yani fren memurunun boşalttığı kör vagona binmek için koşmak serseriye kalmıştır.
En son serseriyle aramda yirmi metre bırakarak bekledim. Tren hareket etti. Fren memurunun fenerini ilk kör bagajda gördüm. Kör vagondan atlıyordu. Ve salakların kör vagon ilerlerken yol kenarında ümitsizce durduklarını gördüm. Binmek için hiçbir girişimde bulunmuyorlardı. Daha yolun başında kendi yedim ve mükemmel bir durumdaydım.) Ve soğukkanlı değil miydim? Ve ayrıca, serseriler kralı değil miydim? Öbür

serseriler sadece birer salak değil miydiler ve benim yanımda amatör kalmıyorlar mıydı? Eğer en son küçük zenci olmayı başaramasaydım, oyundan çıkar ve bir yerlerde bir yonca çiftliğinde kendime bir iş bulurdum.
Sayımız dörde indiğinde bütün tren personeli bu yanşa ilgi göstermeye başlamıştı. O
lanmamıştır. İki fren memuruna, bir kondüktöre, bir ateşçiye ve bir makiniste rağmen trene asılıyordum.
Ve işte trene asılma yollarım hakkında birkaç örnek: Trenin baş kısmında, karanlıkta 38rum. Şimşek hızıyla sola atlıyor ve lokomotiften ileri doğru koşuyorum. Karanlıkta kaybozavallı asalak bir hobo olan benim için. Ben, tek başıma, birçok yolcusu ve vagonu, devlet postası ve lokomotifle zorlanan iki bin beygirlik buharı olan treni durdurdum. Ve ben sadece seksen kilo ağırlığında, cebinde beş sent bile olmayan biriyim.
Fenerin yeniden lokomotife doğru gittiğini
4041nm uçlarına tutunuyorum. Ani ve nazik bir hareketle, her iki bacağımı bir çatının kıvnte"de ve anlattığım bu işlemi "güverteye çıkmak" olarak adlandınyorlar. İşte, tam burada sadece genç ve kuvvetli bir serserinin bir yolcu treninin güvertesine çıkabileceğini ve ayrıca, genç ve kuvvetli serserinin soğukkanlı da olması gerektiğini söylememe izin verin.
Tren hızlanarak yoluna devam ediyor ve ben gelecek istasyona kadar güvende olduğumu biliyorum
iki buçuk kilodan on kiloya kadar diyelimmurlan büyük olasılıkla tırmandığım yerden aşağı inmemi bekleyecekler. Şimdi, başka bir platformdan aşağı inmek bana kalmış bir
şey.
Bundan sonraki yanm mil içinde tünel olmadığı umudunu hararetle besleyerek, ayağa kalkıp altı vagon aşağı doğru yürüdüm. Ve ayrıca, insanın bu tür bir gezinti için ürkekliği bırakması gerektiğini söylememe izin verin. Yolcu vagonlarının çatılan gece yansı gezintileri için yapılmamıştır. Eğer aksini düşünen biri varsa, ona denemesini tavsiye ederim. Bırakın, karanlık ve boş havadan başka tutunacak bir şey olmayan sarsılan, sallanan bir vagonun çiyden sınlsıklam ve kayganlaşmış çatısında yürüsün ve öbür vagonun aşağı doğru kıvnk, sınlsıklam ve kaygan çatısına atlamak için bırakın hızını artırsın. İnanın bana, kalbinin zayıf olup olmadığını ya da başının dönüp dönmediğini öğrenecektir.
Tren durmak için yavaşladığında, güverteye çıktığım yerden altı platform ilerde aşağı indim. Platformda hiç kimse yoktu. Tren durduğunda, yere süzüldüm. İleride ve benimle lokomotif arasında kımıldayan iki fener vardı. Fren memurlan vagon çatılarında beni anbu, her valetler'de, hızla ilerleyen trenlerin ana direğini yakalayıp, ayaklarımı fren kirişinin altında sallayarak, oradan da şasinin üstünde sürünerek şasinin içindeki demir çubukların üstüne yerleşirdim, üstelik tren hızla giderken yapardım bunu.
Karanlıkta ellerimle yoklayarak, fren kirişi ile yer arasında bir boşluk olduğunu fark ediyorum. Ancak oraya zar zor sıkışılabilir. Yüzükoyun yatıp sürüne sürüne ilerlemek zorundayım. Şasinin içine girince, demir çubukların üstünde oturuyorum ve fren memurlarının benim ortadan kayboluşum hakkında ne düşündüklerini merak ediyorum. Tren hareket ediyor. En sonunda beni kovalamaktan vazgeçtiler.
Acaba vazgeçtiler mi? Gelecek durakta, vagonun öbür ucunda benim altına yerleştiğim vagonun hemen yanındaki vagonun altında bir fener uzatıldığını görüyorum. Beni bulmak için demir çubukları araştırıyorlar.

46yerde, trenin her iki yanında, tepedeki fenerle aynı hizada hareket eden başka iki fener daha var. Bu bir tavşan avı ve tavşan da benim. Tepedeki fren memuru beni ürkütüp kaçıracak, trenin her iki yanındakiler de beni enseleyecek. Bir sigara sarıp fener alayının geçişini seyrediyorum. Bir kere beni geçtiler mi, trenin ön tarafına ilerlemek için güvenlikte olurum. Tren hareket ediyor, ben de öndeki kör vagona hiçbir zorlukla karşılaşmadan biniyorum. Ama tren tam hızlanmadan ve ben tam sigaramı yakmak üzereyken, ateşçinin kömürlerin üzerinden kömür vagonunun arkasına doğru tırmandığını ve yukarıdan bana baktığını fark ediyorum. İçim korkuyla doluyor. Bulunduğu durumda kömür parçalarıyla beni ezip pelte yapabilir. Bunun yerine bana sesleniyor ve sesindeki hayranlığı ferahlayarak fark ediyorum.
"Seni gidi uyanık," diyor bana.
48muşum, tam ayağımın dibindeki bir şeye takılıyorum, ne olduğunu bilmiyorum, küçük bir şey ve yüzüstü yere kapaklanıyorum. Bir an sonra ayaktayım, ama fren memuru beni yakamdan yakalıyor. Hiç boğuşmuyorum. Derin derin nefes almakla ve adamı baştan aşağı süzmekle meşgulüm. Dar omuzlu biri ve ağırlık olarak ondan en az on beş kilo fazlam var. Ayrıca, o da benim kadar yorgun ve eğer bana yumruk atmaya çalışırsa, ona birkaç şey öğreteceğim.
Ama bana yumruk atmaya çalışmıyor ve bir sorun kalmıyor. Onun yerine, beni gerisingeri trene doğru götürüyor ve bir başka olası sorun ortaya çıkıyor. Kondüktörün ve öbür fren memurlarının fenerlerini görüyorum. Onlara yaklaşıyoruz. New York polisiyle boşuna tanışmadım ben. Kapalı yük vagonlarında, su tanklarının yanında ve hapishane hücrelerinde boşuna dinlemedim kanlı adam yakalama hikâyelerini. Bu üç adam beni dövmeye kalkarsa ne olacak? Tanrı bilir ya, onları yeterince kışkırttım. Hızla düşünüyorum. Diğer iki adama yaklaştıkça yaklaşıyoruz. Beni zaptedenin midesiyle çenesini nişanlıyor ve sorun çıkar çıkmaz ona atacağım sağlı sollu yumruklan planlıyorum.
şimşek kadar hızlı. Ayrıca, dönerken korunduğunuzdan da emin olun

atılmış bir şekilde.
Tren hızlı hareket etti, makinist kaybettiği zamanı kapatmaya çalışıyordu. Bu aynı zamanda, uzun bir tren. Oldukça hızlı gidiyor ve fren memurunun hızını endişeyle hesapladığını biliyorum.
"Bunu başarabileceğini düşünüyor musun?" diye soruyorum masumca.
Yakamı bırakıyor, hızla koşuyor ve trene atlıyor. Hâlâ geçmesi gereken birkaç yolcu vagonu var. Bunu biliyor ve başını dışarı uzatmış bana bakarak basamaklarda bekliyor. O anda, bundan sonra yapacağım hareketi düşünüyorum. Son platforma bineceğim. Trenin hızlı, daha da hızlı gittiğini biliyorum, ama eğer düşersem toz dumanın içinde sadece yuvarlanacağım ve bende gençlik iyimserliği var. Ne yapacağımı belli etmiyorum. Umudumu kaybettiğimi ilan eder bir şekilde omuzlarımı kederle bükerek duruyorum. Ama aynı anda ayaklarımla çakıl zemini yokluyorum. Mükemmel bir zemin. Ayrıca fren memurunun dışarı uzanmış başını da gözlüyorum. Baş içeri çekilidaha önce asıldığım bütün trenlerden daha hızlı. Son yolcu vagonu geldiğinde vagonun gittiği yöne doğru atılıyorum. Hızlı, kısa bir sıçrayış. Trenin hızına denk gelebileceğimi ummuyorum, ama hızlarımız arasındaki farkı en aza indirebilir ve böylece, trene zıpladığım zaman çarpmanın şiddetini azaltabilirim. Karanlıkta şimşek hızıyla yaşanan o anda son platformun demir parmaklığını göremiyorum; bulmak için zamanım da yok. Bulunması gerektiğini düşündüğüm yere doğru uzanıyorum ve aynı anda ayaklarım yerden kesiliyor. Her şey şansa kalmış artık. Bir an sonra kaburgalarım, kollarım ya da kafam kırık bir şekilde çakılda yuvarlanıyor olabilirim. Ama parmaklarım tutamağı kavrıyor, vücudumu bir eksen çevresinde döndüren bir çekilme oluyor kollarımda ve ayaklarım şiddetli bir çarpmayla basamaklara basıyor. Kendimle oldukça gurur duyarak oturuyorum. Bütün serserilik hayatımda şimdiye kadar yaptığım en iyi tren sıçrayışıydı bu. Gecenin geç vakti, son platformda birkaç istasyonun rahatlıkla geçilebileceğini biliyorum, ama ben trenin arkasına güvenemiyorum. İlk istasyonda trenin dış yanı boyunca koşuyor, yataklı vagonları geçiyor ve bir vagonun altına dalıp bir demir çubuğa oturuyorum. Öbür istasyonda yeniden ileri koşuyor ve bir başka demir çubuğa oturuyorum.
Şimdi bir dereceye kadar güvendeyim.
ne kadar süre bilmiyorumki sayılan çoktur
54deki çukurun içine kömür parçalan atmaya başladığında, teslim oldum ve üçüncü kez kovuldum. Aynca beni tekrar orada yakalarsa neler olacağını hararetli bir şekilde anlattı.
Taktiğimi değiştirdim. Bir adam sizin zihni melekelerinizle eşit durumdaysa, onu orada bırakın. Birdenbire akıl yürütme zincirinizi kınn ve yeni bir yola girin. Bunu yaptım. Komşu yan yolda birkaç vagonun arasına gizlendim ve seyrettim. O kondüktör vagona tekrar geri geldi. Kapıyı açtı, vagona tırmandı, seslendi, yapmış olduğum çukura kömür fırlattı. Hatta kömürün üzerine tırmandı ve çukura baktı. Bu onu tatmin etti. Beş dakika sonra marşandiz yola çıkıyordu ve o görünürlerde yoktu. Vagonun yanında koştum, kapıyı açtım ve içeri tırmandım. Bir daha hiç beni aramadı ve o kömür vagonunun içinde çoğu zaman uyuyarak ve hudutlarda (buralarda marşandizler her zaman bir saat kadar durur) yiyecek dilenmek için dışarı çıkarak, tam bin yirmi iki mil yolculuk ettim. Ve bin yirmi iki milin sonunda mutlu bir olay sonucu o vagonu kaybettim. Beni bir "sofraya oturttular". Sofraya oturmak için bir treni kaçırmayacak hiçbir serseri yoktur.
imkânsızın olduğu ve yolun her kavşağında çalılıkların arasından umulmayanın fırladığı, sürekli değişen bir dizi tutarsız hayal. Hobo bir an sonra ne olacağını asla bilmez; bu yüzden sadece şimdiki zamanda yaşar. O, bir amaca ulaşmak için çabalamanın yararsızlığını öğrenmiştir ve Talih'in rüzgârına kapılıp sürüklenmenin zevkini bilir.
Sık sık serserilik günlerimi düşünür ve hafızamda hızla peş peşe parlayan tablolara hayret ederim. Düşünmeye nereden başladığım hiç fark etmez; bütün günler içinden herhangi bir gün, kendine ait hızla hareket eden tabloları kaydeden bambaşka bir gündür. Örneğin Pennsylvania eyaletinin Harris56şardaydım, eyaletin kuzey yakasında, Empohayır, bir ısınktan fazla değildi. İnsanın birçok ısınk alabilecekken bir ısınk almak için her lokmada bir başka dilime uzanmak zorunda olması ne kadar usandırıcı.
Ben çok küçük bir çocukken, Punch adlı çok küçük bir köpeğim vardı. Onu ben kendim beslerdim. Bir gün evdekilerden biri bir dolu ördek vurmuş ve biz de leziz bir etli akşam yemeği yemiştik. Yemeği bitirdiğimde, Punch'ın akşam yemeğini hazırladım
randıysa, ben de Harrisburg'lu evde kalmış iki hanımın masasında öyle davrandım. Sofrayı silip süpürdüm. Hiçbir şeyi kırmadım, ama yumurtaları, kızarmış ekmekleri ve kahveyi temizledim. Hizmetçi yenilerini getiriyordu ve onu epey meşgul ediyordum, o da getirdikçe getiriyordu. Kahve enfesti, ama böylesine küçük fincanlarda servis edilmesi gerekmezdi. İçmek için onca kahve fincanını hazırlamak bütün zamanımı alırsa yemeye ne zaman vakit bulacaktım?
Her neyse, böylece ben de, konuşma fırsatı bulabiliyordum. Pembe beyaz tenli ve gri saç bukleli bu iki evde kalmış hanım, hayatlarında maceranın parlak yüzüne hiç bakmamışlardı. "Serseriler Kralı"nın diyeceği gibi, bütün hayatlarını "aynı vardiya"da geçirmişlerdi. Hareketsiz varlıklarının tatlı kokulu ve dar hücrelerine, ter ve mücadelenin dinç kokuları, yabancı diyarların ve toprakların tadı ve kokulanyla yüklü geniş nağmeler getirmişip tutmaktan, zorlu uzun saatler boyunca kürek saplarını okşamaktan kaynaklanan bir santim

kalınlığındaki nasırla. Bunu sadece, gençliğin palavracılığı nedeniyle değil, ama bana gösterdikleri hayırseverliğe, vaktiyle çekmiş olduğum yorgunlukla hak kazandığımı kanıtlamak için yaptım.
Ah, şimdi, on iki yıl önce kahvaltı masalarında oturup, gerçek bir serserinin yapacağı şekilde sevecen öğütlerini bir kenara iterek, yolda geçirdiğim hayatım hakkında konuştuğum ve onları sadece benim maceralarımla değil, omuz omuza olduğum ve sırlarımızı paylaştığımız diğer arkadaşlarımın maceralarıyla da heyecanlandırdığım o sevgili, tatlı hanımları gözümün önüne getirebiliyorum.
Hepsini arakladım, diğer arkadaşların maceralarını demek istiyorum ve eğer evde kalmış o hanımlar daha kuşkulu ve biraz daha açıkgöz olmuş olsalardı, kronolojik olarak düştüğüm çelişkileri fark ederek beni köşeye sıkıştırabilirlerdi. Ne olmuş yani? Bu iyi bir değiş tokuştu. Fincan fincan kahvelerine, yumurtalarına ve kızarmış ekmek ısırıklarına çok değer verdim. Krallara yaraşır bir eğlence verdim onlara. Benim gelip onların masalarına oturmam onların macerasıydı ve maceraya ise paha biçilemez.
Evde kalmış hanımlardan ayrıldıktan sonra caddeye doğru yürürken, sabahları geç kalkan birinin gazetesini yürüttüm ve çimenton'a yapılan yürüyüşte Coxey'in ordusunda bulunmuştu ve bu, ona orduya katılma hevesi vermiş gibiydi. Ben de eski askerdim, çünkü Kelly'nin Sanayi Ordusu'nun İkinci Tümemore'a gitme fikri geldi; böylece adı ne olursa olsun o demiryoluyla Baltimore'a gidecektim. Sıcak bir öğle sonrasıydı ve köprünün bir kısmını geçtikten sonra, köprü payandalarının birinin açığında yüzen birçok serseriyle karşılaştım. Elbiselerimi çıkarıp ben de suya girdim. Su güzeldi; ama sudan çıkıp da elbiselerimi giyince, soyulduğumu fark ettim. Birisi elbiselerimi yoklamıştı. Şimdi, soyulmanın kendi başına bir gün için yeterli bir macera olup olmadığını size bırakıyorum. Soyulmuş
otuz kırk sent bir para ile tütünüm ve sigara kâğıtlarım; ama bütün bunlar sahip olduğum her şeydi, birçok insanın soyulduğunda kaybedebileceğinden çok fazla şeydi, çünkü onların evlerinde bir şeyler kalmışken benim evim bile yoktu. Orada yüzenler epey sert bir çeteydi. Onları şöyle bir tarttım ve söylenmenin bir işe yaramayacağını anladım. Onlardan bir sigara dilendim ve tütünü sardığım kâğıdın benim kâğıtlarımdan biri olduğuna yemin edebilirim.
Daha sonra köprüyü geçip "batı kıyısına doğru yürüdüm. Peşinde olduğum demiryolu buradan geçiyordu. Görünürde istasyon yoktu. Sorun, bir istasyona yürümeden bir marşandiz yakalamaktaydı. Demiryolunun, benim bulunduğum yerde, en son noktaya erişen oldukça dik bir eğim çıktığına dikkat ettim ve ağır bir marşandizin orada çok hızlı gidemeyeceğini biliyordum. Ama ne kadar hızlı? Demiryolunun karşı tarafında yüksekçe bir bayır vardı. Uçta, tepede, bir adamın kafasının çimenlerin arasından çıktığını gördüm. Belki de marşandizlerin bu eğimi ne kadar hızlı çıktığını ve güneye giden bir sonraki marşandizin ne zaman geçeceğini biliyordu. Ona seslenerek sorularımı sordum, o ise işaret ederek beni yanma çağırdı.
Çağrısına uydum ve yukarı vardığımda, onunla birlikte çimenlerde yatan dört adam daha olduğunu gördüm. Manzaraya şöyle bir
bu konuda yanılmıştım, çünkü umurceğini resmediyordu; ama bu konuda da yanılmıştım.
Dik bayırın kenarındaki çimenlere uzanıp, adamlarla konuştum. Onlarla akraba sayılırdık. Ben Amerikan hobosuydum, onlar Amerikan çingenesi. Argolarını onlarla konuşabilecek kadar biliyordum, onlar da benimkini yeterince biliyordu. Çetelerinde, Harrisburg'62banvaycının görünürdeki işi şemsiye tamirciliğiydi; ama şemsiye tamirciliğinin arkasında yatan gerçek işleri neydi söylemediler, benim de sormam nazik olmayacaktı.
Mükemmel bir gündü. Küçücük bir esinti bile yoktu ve güneşin sıcaklığının tadını çıkarıyorduk. Her yerden böceklerin uyuşuk vızıltıları geliyordu ve sıcacık hava, tatlı toprağın ve yeşeren yeşil bitkilerin kokusuyla doluydu. Aralıklarla süren konuşmamızda mırıldanmaktan başka bir şey yapamayacak kadar miskindik. Daha sonra, birden, huzur ve sessizlik insanoğlu tarafından bozuldu.
Sekiz ya da dokuz yaşlarında iki çıplak bacaklı oğlan çocuğu kampın kurallarından birini bir şekilde ihlal etmiş olmalı
64bir düzine darbetasavvur edilemeyecek şekilde kötü davranılmış bir çocuğun çılgınca korkusu. Savaş sırasında sağa sola düşen ve ölüm sancıları içinde kıvranan güçlü adamlar görmüşümdür, patlayan top mermileri tarafından vücutlarının parçalara ayrıldığını görmüşümdür; inanın bana, bu çocuğun görünümünün bende yarattığı etkiyle karşılaştırıldığında bu görüntüler bana birer eğlence, kahkaha ve şarkı gibi geliyordu. Kırbaçlama başladı. Bu çocuğunkiyle kar
quehanna Nehri'nin kıyısında beş adam tarafından ölümüne dövülmemin kadına ya da bana ne faydası olacaktı ki? Bir keresinde bir adamın asıldığını görmüştüm, bütün ruhumun isyan çığlığı atmasına rağmen, ağzımdan çığlık çıkmamıştı. Çığlık çıkmış olsaydı, büyük bir olasılıkla kafam bir tabancanın kabzasıyla parçalanacaktı, çünkü adamın asılması yasa gereğiydi. Ve burada, bu çingene grubunda, kadının kırbaçlanması da yasa gereğiydi.
Öyle olsa da, her iki durumda da kanşma

pırdamaksızın gözlerimle buluştu. Geniş omuzlu, güçlü kaslı iri yan bir adamdı ve yüzü miskin, sakin, ağır, ayrıca sevecen, yine de tutkusuz ve neredeyse ruhsuzdu böylesi daha iyi, görememeleri yüzünden kız kardeşlerini de, kendilerini de, yapıldıkları
şümdür. Bu, ne kurdun ne de korkak çakalın suçlu olduğu bir durumdur. Bu, evcilleşen azından, iyilerinin çoğunu.
Benim anlattıklarımdan daha kötü hayat sayfalan mı? Birleşik Devletler'deki çocuk işçiler hakkındaki raporları okuyun bo ile karşılaştım. Birkaçı eski bir iskambil destesiyle kâğıt oynuyordu. Oyuna katıldım. Bir zenci desteyi karmaya başladı. Şişman, genç ve tombul yüzlüydü. Yüzünden ışıl ışıl iyilik akıyordu. İlk kâğıdı bana dağıtırken, duraksadı ve şöyle dedi:
"Söyle serseri, seni daha önce görmedim mi?"
"Elbette gördün," diye cevap verdim. "Ve ayrıca üzerinde bu giysiler yoktu."
Şaşırdı.
"Buffalo'yu hatırlıyor musun?" diye sordum.
O zaman beni hatırladı ve kahkahalar atarak beni eski bir arkadaşı olarak selamladı, çünkü Buffalo'da Erie İl Hapishanesi'nde yattığı zaman elbiseleri çizgiliydi. Aynı nedenle,

ze dair ciddi tartışmalar yapıldı. İşin bu aşamasında zencinin gülmekten ölmesine ramak kaldı. Yere yatıp yuvarlana yuvarlana gülmekten su taşıma işine en az beş dakika ara verdi.
Uzayan gölgeler nehirde gittikçe daha fazla uzadı ve yumuşak, serin alacakaranlık çöktü. Biz su içtikçe bizim siyah su taşıyıcımız da suyu taşıdıkça taşıyordu. Bir saat önce dövülen kadını unutmuştum. O sayfa okunmuş ve çevrilmişti; şimdi bu yeni sayfayla meşguldüm ve lokomotif bayırda düdük çaldığında bu sayfa da bitecek ve yenisi başlayacak ve böylece hayat kitabı devam edecekti. Sayfa üstüne sayfa ve insan gençken sayfaların sonu gelmez.
Ve sonra zencinin kaybetmediği bir oyun oynadık. Kurban, zayıf, suraündaki ifadeye bakılırsa hazımsızlık çeken biriydi ve içimizde en az gülen oydu. Artık su istemediğimizi söyledik remezlerdi. Zenci hayal kırıklığına uğramış göründü, sonra ayağa kalktı ve kendisinin biraz içebileceğini söyledi. Gerçekten de bunu kastetmişti. 'Biraz içti, sonra biraz daha ve sonra biraz daha. Kederli hobo dik bayırı inip çıktıkça, zenci daha da fazla su istedi. Hepimizin toplamından daha fazla su içti. Alacakaranlık geceye döndü, yıldızlar göründü ve o, su içmeye devam etti. İnanıyorum ki eğer
ömrümün bir günü daha. Yara Şelalesi'ne gittim. Sırası gelmişken söyleyeyim, düz vagonlar serseriler arasında "gondol" olarak bilinir; ikinci hece vurgulanır ve uzun söylenir. Neyse, konumuza dönelim. Ni
dım. Sırtüstü çimenlere uzandım ve bir bebek gibi uyudum. Öylesine huzur verici bir sıcaklık vardı ki bütün gece bir kere bile uyanmadım. Ama günün ilk gri ışıklarıyla gözlerim açıldı ve harika şelaleyi hatırladım. Çiti tırmanıp şelaleye bir kere daha bakmak için yola koyuldum. Daha erkendi şim. Sadece altmış altı virgül iki bolü üç oranında haklıymışım. Her iki taraftaki adamlar
75nı'nın ikinci yansı olmalıydı. Benim tutuklanışımdan sadece birkaç gün sonra büyük demiryolu grevi başladı.
Ofisten "Hobo" koğuşuna götürülüp kilitlendik. "Hobo" hafif suçluların hep birlikte hapsedildiği büyük bir demir kafestir. Hafif suçluların en önemli bölümünü hobolar oluşturduğundan adı geçen demir kafese Hobo denir. O sabah enselenmiş birkaç hoboyla burada karşılaştık; kapı ikide bir açılıyor ve içeriye iki üç kişi daha tıkılıyordu. Sonunda toplam on altı kişi olduğumuzda, bizi yukarıya, mahkeme salonuna çıkardılar. O mahkeme salonunda olanları şimdi size olduğu gibi anlatacağım, çünkü vatansever Amerika vatandaşlığım orada asla tam anlamıyla iyileşmeyen bir sarsıntı geçirdi.
Mahkeme salonunda on altı tutuklu, yargıç ve iki de mübaşir vardı. Yargıç kendi kâtipliğini de yapıyor gibiydi. Şahit yoktu. Niagara Şelalesi'nden, topluluklarında adaletin nasıl dağıtıldığını görmeye gelmiş tek bir vatandaş bulunmuyordu. Yargıç önündeki dava listesine göz attı ve bir isim söyledi. Bir hobo
dır. Bu çaylak epey yaşlıydı 77
temyiz hakkı. Onlara gösterecektim. Bir avukat istediğimde bana güldüler. Temyiz hakkına diyecek bir şey yoktu, ama hapishane dışından kimseyle konuşamayacağımdan
caktım. Ben de yasalar ve kendi haklarım hakkında bir şeyler biliyordum, onların kötü yargılama yöntemlerini herkese duyuracaktım. Açılan tazminat davaları, sansasyonel gazete manşetleri gözümün önünde dans ederken gardiyanlar içeri girdi ve bizi ana ofise sokmaya başladılar.
Bir polis sağ bileğime kelepçe taktı. (Ah ha, diye düşündüm, yeni bir kötü muamele. Sadece ben çıkana kadar bekleyin.) Bileğime takılan kelepçenin öbür teki bir zencinin sol bileğine takıldı. Çok uzun boylu bir zenciydi, rahat bir doksanın üzerindeydi
dasındaki turistlerin bakışları altında demiryolu istasyonuna yürüdük.
Zincir epey gevşek olduğundan, sigara içenlere ayrılmış vagonun koltuklarında ikişer ikişer otururken epeyce şakırtı şukurtu çıkardık. Bana ve atalarıma karşı suç işlenmiş olması nedeniyle öfkeden yanıp tutuşuyor

olmama rağmen, yine de kendimi salıvermeyecek kadar pratiktim. Bu benim için yeni bir deneyimdi. Önümde otuz günlük bir bilinmezlik vardı ve ben bu işten anlayan birini bulmak için etrafıma bakıyordum. Çünkü yüz ya da daha fazla tutuklunun bulunduğu küçük bir hapishaneye değil, cezalan on günle on yıl arasında değişen birkaç bin tutuklunun bulunduğu büyük bir hapishaneye gideceğimi öğrenmiştim. Arkamdaki koltukta, bileğinden zincirli, bodur, sağlam yapılı, güçlü kaslı bir adam vardı. Otuz beş kırk yaşlarında kadardı. Nasıl biri olduğunu anlamaya çalıştım. Gözlerinde nüktedanlığı, gülüşü ve iyi kalpliliği gördüm. Bunların dışında, vahşi bir hayvandı, tamamen ahlaksızdı ve vahşi bir hayvanın şişkin şiddeti ve tutkusuyla doluydu. Onu kurtaran, onu benim için mümkün kılan şey, gözleriydi 81bir dolduruş için bir düzine sigara saracak kadar tütün almıştı. Konuştukça onun benim avım olduğundan daha da emin oluyordum ve tütünümün tamamını onunla bölüştüm.
Kendimi her yere uydurmama, her kalıba girmeme yardımcı akışkan bir organizma gi8283kısacası, kocaman bal peteği şeklinde bir küp düşünün. Bu küpü yere koyun, üstünü bir çatıyla örtüp her tarafı duvarlarla çevrili bir binayı içine yerleştirin. Böylesi bir küp ve kuşatılmış bina Erie İl Ha84bu zorunlu banyo gereksiz bir tedbirdi, çünkü kodes haşarat kaynıyordu. Banyodan sonra, her birimize brandadan yapılmış elbise torbalan verdiler.
"Bütün elbiselerinizi torbalara koyun," dedi gardiyan. "Boş yere içeri bir şey sokmaya çalışmayın. Hepiniz çırılçıplak denetimden geçeceksiniz. Otuz gün ya da daha az ceza yiyenler ayakkabılarını ve pantolon askılarım
sözlerine bakılırsa eğer. İnsanların üzerlerindeki eşyayı böylesine çabuk boşalttıkları şimdiye kadar hiç görülmemiştir. Kibritler, tütün, sigara kâğıtları, pipolar, bıçaklar, para, her şey, berberlerin geniş gömleklerinin içine aktı. Berberler, yağma nedeniyle iyice kamburlaştılar ve gardiyanlar bunu görmezlikten geldi. Uzun sözün kısası, kimse malını geri alamadı. Berberler almış olduklarını geri vermeye hiç niyetlenmediler. Onları yasal olarak kendilerinin sayıyorlar ve yasal haklan olarak görüyorlardı. Bu, berber dükkânının haracıydı. Daha sonra öğrenecek olduğum gibi, bu kodeste birçok haraç vardı ve ben de yor, berberler de onları adam başına bir dakikalık bir hızla tıraş ediyordu. Saç kesimi biraz daha uzun sürüyordu. Üç dakika içinde

bilirlerdi.
Hücremde bir başka adam vardı. Onunla hücre arkadaşı olacaktık. Genç, yiğit, ama pek konuşkan olmayan ve Ohio hapishanelerinden birinde iki yıllık cezasını yeni bitirdiği halde, insanın bir günlük süre içinde tanıyabileceği kadarıyla gerçekten mükemmel biriydi.
Bir mahkûm koridorda salına salına gezip içeri baktığında, hücremize gireli daha yarım saat olmamıştı. Bu, benim ahbabımdı. Meydanda dolaşma özgürlüğü edinmişti, kendi açıkladı. Sabah altıda hücresinden çıkarılıyor ve akşam dokuza kadar kilitlenmiyordu. Meydandaki ekipten biriydi ve onu, teknik deyişle "meydancı" diye bilinen bir tür mutemet olarak atamışlardı. Onu atayan da güvenilir bir tutukluydu ve "Meydancıbaşı" olarak biliniyordu. O meydanda on üç meydancı vardı. Bunların onunun her biri bir hücre dizisine bakıyordu ve onların üzerinde Meydancıbaşı, İkinci Meydancı ve Üçüncü Meydancı vardı.
Biz yeni gelenlerin günün geri kalanında
lemek ve yanan közü yeni kava aktarmaktı. Ateşi koruma konusunda Promete'ye öğüt verebilirdik.
Saat on ikide yemek verildi. Hücre kapımızın alt tarafında, tavuk kümeslerinin kapısına benzer küçük bir delik vardı. Bu delikten içeri iki iri parça kuru ekmek ve iki maşland gibi, ağzında borusu, gözüpekti. Böylesi bir savaş görülmemiştir. Saatlerce sürdü. Ortalık mezbahaya döndü. Ve son sağ kalanlar tuğla ve sıvadan kalelerine kaçtıklarında, işimizin sadece yansı bitmişti. Harç kıvamına gelinceye kadar ağız dolusu ekmek çiğnedik. Kaçan düşmanlardan biri, tuğlaların arasındaki çatlağa girdiğinde, anında çiğnenmiş ekmekten harçla tıkıyorduk. Akşam hava kara

93su orucunda hayati bir kusur vardı. Bol miktarda su alırken, yeterince ekmek alamıyorduk. Bir öğünlük ekmek iki yumruk iriliğindeydi ve her bir tutsağa günde üç öğün veriliyordu. Suyun tek bir iyi tarafı olduğunu söylemem gerek, latunî kumral bir renk alırdı; içinde zerreler halinde çay vardı, ama mükemmel sıcak suydu. Ene İl Hapishanesinde aç bir güruhtuk.
lann yediği kadar yeselerdi, kısa bir süre içinde ölecek olmalanydı. Cezası uzun olanlabaşı ile iki sıradan meydancı dururdu. Onlardan biri de bendim. Görevimiz, mahkûm sırası geçerken onlara ekmek tepsilerini tutmaktı. Diyelim benim tuttuğum ekmek tepsisi boşalır boşalmaz, benim yerime elinde dolu tepsiyle öbür meydancı geçerdi. Ve onunki boşaldığında, dolu bir tepsiyle ben onun yerine geçerdim. Böylece, sıra ağır adımlarla önümüzden geçerken, her bir adam sağ eliyle uzanır, uzatılmış tepsiden payına düşeni alırdı.
bir kaplanın pençesinin darbesi kadar hızlı. Meydancıbaşı mesafeyi kestirmekte o kadar ustalaşmıştı ve o sopayla o kadar çok el parçalamıştı ki, artık yanılmaz olmuştu. Asla ıskalamıyordu, kabahatli mahkûmu

genellikle payını elinden alarak ve onu hücresinde sıcak sudan ibaret yemeğini yemeye yollayarak cezalandırırdı.
Kimi zaman, bütün bu adamlar hücrelerinde aç yatarken, meydancıların hücrelerinde gizli yüzlerce ekmek olduğunu gördüm. Bizim bunca ekmeği alıkoyuşumuz saçma görünebilir. Ama bu, bizim aldığımız haraçlardan biriydi. Meydanımızın ekonomi efendileri olan bizler, tıpkı uygarlık dünyasının ekonomi efendileri gibi oyunlar çevirirdik. Nüfusun yiyecek ihtiyacını denetliyor ve dışarıdaki haydut kardeşlerimiz gibi bu yiyeceği topluluğa hayli pahalı ödetiyorduk. Seyyar ekmek satıcılığı yapıyorduk. Haftada bir kere, avluda çalışan adamlar, beş sentlik çiğneme tütünü alırdı. Bu çiğneme tütünü para yerini tutuyordu. Bir topak çiğneme tütününe karşılık iki ya da üç ekmek veriyorduk ve bu alışverişi tütünü az sevdiklerinden değil, ekmeği daha fazla sevdiklerinden yapıyorlardı. Ah, biliyorum, bu, bir bebekten şekerini almak gibi
raç yeme tutkusunu yerleştiriyorduk. Toplumun kurtarıcıları ya da eğer pantolon askıları çok iyi durum97onların bu parayı nasıl bulduklarını bilmesem de.
Üstün konumundan dolayı, Meydancıbaşı oldukça zengin olmakla ünlüydü. Aldığı çeşitli haraçlara ek olarak bizden de haraç alıyordu. Haraç işini genellikle biz yürütüyorduk, ama Meydancıbaşı hepimizin üstündeydi. Kendi haraçlarımızı onun izniyle alıyor ve bu izne karşılık ona ödeme yapıyorduk. Dediğim gibi, zengin olmakla ünlüydü; ama parasını asla görmedik, kendine ait hücresinde görkemli bir yalnızlık içinde yaşıyordu. Bu paranın hapishanede biriktirildiğine dair kesin kanıtlarım vardı, çünkü oldukça uzun bir süre Üçüncü Meydancı'yla hücre arkadaşlığı yapmıştım. On altı dolardan fazla parası vardı. Her akşam saat dokuzdan sonra hücrelerimize kapatıldığımızda, parasını sayma alışkanlığı vardı. Ayrıca, her gece, kendisini diğer meydancılara ele verirsem bana neler yapacağım anlatırdı. Görüyorsunuz ya, soyulmaktan korkuyordu ve üç farklı yönden tehlike altındaydı: Birincisi, gardinatlanabilirdi. Sonra, Meydancıbaşı onu işten çıkarıp yeniden hapishane avlusunda ağır işte çalışmaya göndermekle tehdit edebilirdi. Ve yine, on kişi sıradan meydancılar olan bizler vardık. Onun servetinin farkına varırsak, sessiz bir günde, hepimiz onun üzerine çullanarak bir köşeye sıkıştırır ve onu yere devirebilirdik. Ah, bizler bir kurt sürüşüydük, inanın bana 99
101giriş ve vur, eline ne geçerse onunla vur; kısacası, adamı yere devir.
Kafasına, haklarını koruması gerektiği gibi çılgınca bir fikri koymuş yirmi yaşlarında, yakışıklı, genç bir melez hatırlıyorum. Hakkını korumaya hakkı vardı elbette; ama bunun ona hiç yaran dokunmadı. En tepedeki koridorda yaşıyordu. Sekiz meydancı onun aklından bu garip fikri bir buçuk dakikada çıkardı; çünkü onun bulunduğu koridora çıkmak ve beş kat demir merdivenden inmek ancak bu kadar sürüyordu. Melez bu uzaklığı, ayaklan dışında vücudunun her noktası yere değerek geçti ve bu arada sekiz meydancı da boş durmuyordu. Melez, durup olayı seyretmekte olduğum yere çarptı. Ayağa kalktı ve miyorsa, tütünü kalmadığını iddia edecektir. Pekâlâ, ona başsağlığı diler ve yolunuza gidersiniz. Ama siz bu kavın ona sadece günün geri kalan kısmı için yeteceğini bilirsiniz. Ertesi gün hücresinin önünden geçerken size yine, "Hey ahbap, bir ateş versene!" der. Ve siz de, "Senin tütünün yok ve ateşe de ihtiyacın yok," der ve ona kavı vermezsiniz. Yarım saat sonra, ya da bir, iki, üç saat sonra, hücresinin önünden geçerseniz adam yumuşak 104şıyı ayarlayıp beni de yollamasını sağladım. Kadınlar bölümüne varmak için hapishane boyunca bizim için kapı üstüne kapı açıldı. Kadınların oturup elbise onardıklan büyük bir odaya girdik. Gözlerim bana tarif edilmiş olan kadını aradı. Onu buldum ve yanına yaklaştım. Kartal bakışlı iki kadın gardiyan her yanı gözaltında tutuyordu. Mektubu avu105ken yanına düştü. Bohçamı kaldırmak için eğildim. Eğilmiş durumdayken mektubu onun eline kaydırdım ve karşılığında bir başka mektup aldım. Bir an sonra bohça omcısıyla ilişki kurup ondan ücret almak umuduyla, karşılık beklenilerek yapılan iyiliklerah, hayır, birinci sınıf bir katil değildi, yalnızca çalacak, soyacak, hırsızlık yapacak, eğer köşeye kıstınlırsa, cinayet işlemekten çekinmeyecek biriydi. Birçok kez sakin saatler boyunca oturup birlikte konuştuk. Yakın gelecek için planladığı, benim alacağım rolün de belirlendiği, iki üç iş vardı aklında. Planın ayrıntılarına ben de katıldım. Birçok suçluyla birlikte olmuş ve çoğunu tanımıştım ve ahbabım, kendisini sadece kandırdığımı, otuz gün için oyaladığımı fark etmedi. Benim gerçek bir suçlu olduğumu düşünüyordu, beni sevdi çünkü aptal değildim ve beni sanırım kanı kaynadığı için de seviyordu. Elbette, kirli, küçük suçların işlendiği bir hayatta ona katılmak gibi en ufak bir düşüncem yoktu; ama arkadaşlığının sağladığı bütün güzel şeyleri bir kenara atmak da ahmakça olurdu. İnsan, cehennemin sıcak lavlarının üzerinkalıtsal yetersizler, yozlaşanlar, düşkünler, akıl hastalan, geri zekâlılar, saralılar, canavarlar, cılızlar, kısacası; insanlığın kâbusu. Bu nedenle, aramızda sara krizi geçirenler oluyordu. Bu krizler bulaşıcı bir hastalık gibiydi. Bir adam kriz geçirmeye başladığında, diğerleri onu takip ederek kriz geçirirdi. Yedi adamın çığhklanyla havayı çirkinleştirerek, aym anda kriz geçirdiklerini gördüm; bu arada bir o kanuşamıyordu. Bir çiftçinin oğluydu, birisiyle kavga etmek suçundan doksan günlük cezasını çekiyordu. Krizi tutacağı zaman önce ulur gibi sesler çıkarırdı. Bir kurt gibi ulurdu. Ayn verilmediğinden, onun yanına giremezdim. Küçük hücresinin ortasında dikilerek çırpınıp titrerken gözleri sadece aklan görünecek şekilde arkaya kayar, kayıp bir ruh gibi ulurdu. Ne kadar çabaladıysam, Londralı'nın ona yarıonn içinde bulunduğu varile yanaşmıştı. "Oldukça iyi ekmekti," diye beni inandırmaya çalışırdı; "ama et filan yoktu." Bir polis onu görmüş ve tutuklamıştı ve şimdi buradaydı.

Bir keresinde elimde ince sert bir tel parçasıyla onun hücresinin önünden geçiyordum. Teli almak için o kadar çok ısrar etti ki parmaklıkların arasından ona verdim. Anında, parmaklarından başka hiçbir alet kullanmadan, teli kısa kısa parçalara ayırdı ve bunlardan beş altı adet çok güzel çengelliiğne yaptı. Uçlarını taş zemine sürterek sivriltti. O günden sonra epey çengelliiğne ticareti yaptım. Ben hammaddeyi sağlıyor ve seyyar satıcılığını yapıyordum, o da işi yapıyordu. Ücret olarak ona fazladan ekmek ve arada bir de iri bir et parçası ya da çorba suyu için kaynatılmış ilikli bir kemik veriyordum.
Ama burada yaşamak sinirlerini bozdu ve her geçen gün daha da çılgınlaştı. Meydancılar onunla alay etmekten zevk alıyordu. Onun zayıf beynini, ona büyük bir servet kaldığı hikayeleriyle dolduruyorlardı: Tutuklanıp hapishaneye gönderilmesinin nedeninin de bu serveti ondan çalmaktı. Elbette, kendisinin de bildiği gibi, bir varilden yemek yemenin yasaya aykın bir yanı yoktu. Bundan dolayı onu haksız yere hapse atmışlardı. Bu da, servetini elinden almak için çevrilmiş bir dolaptı.
Bu durumdan ilk kez, meydancıların ona yaptıklan oyuna kahkahalarla güldüklerinde
liiğne ticareti de azaldı. Daha fazla çengelliiğ112dancı'nın da tahliye günüydü ve onun için fethettiğim, cezası daha az olan kız, duvarların dışında onu bekliyordu. Mutlu bir şekilde gittiler. Ahbabımla ben dışarı birlikte çıktık ve Buffalo'ya doğru yürüdük. Her zaman birlikte olmayacak mıydık? O gün anacaddede birkaç peni için dilendik ve kazandıklarımızı bardağı üç sente satılan biraya yatırdık. Bir yolunu bulup tüymek için hep bir fırsat kol
da'nın bir ucundan diğerine üç bin millik demiryolunda kovaladım, ama yüzünü bir kez bile göremedim. Takma ismi Kuntrata Yelken Jack'ti. Bu meseleye ilk kez Montreal'de bulaştım. Bıçakla oyulmuş bir kuntrata yelken direği gördüm; mükemmel oyulmuştu. Altında "Kuntrata Yelken Jack" yazıyordu. Üstüne "B. W. 9wa'mn üç yüz mil batısında Kuntrata Yelken Jack'in izini buldum. Orada da adı bir su tankının üzerine kazınmıştı ve kazıdığı tarihten, onun da benim gibi gecikmiş olduğunu gördüm. Sadece iki gün önümdeydi. Ben bir "kuyrukluyıldız" ve "serseriler kralı"ydım, Kuntrata Yelken Jack de öyle; onurum ve ünüm gereği onu yakalamak zorundaydım. Bütün bir gün ve gece trenle yolculuk ettim
dan, o benim önümdeyken, onun hakkında ara sıra bilgi alıyordum ve onlardan onun da Denizci Jack ile ilgilendiğini ve benim hakkımda araştırmalar yaptığını öğrendim.
Birlikte olabilseydik eminim eşsiz bir çift olurduk; ama yan yana gelemiyorduk. Mani
trata Yelken Jack'in izinden batıya gidiyordum.
Geçitler arasında geciktim, iki gün yiyepres"te yolculuk ettiğimden hızlı gidiyordum; ama o da herhalde ekspreste yolculuk ediyor ve benden daha şanslı ve becerikli olmalıydı ki Mission'a benden önce girdi. Mission, Vancouver'in kırk mil doğusunda bir kavşak noktasıydı. Bu kavşaktan insan Northern Pacific hattı üzerinden güneye doğru, Washington ve Oregon'a gidebilirdi. Kuntrata Yelken Jack acaba hangi yola gidecek diye merak ettim, çünkü onun önünde olduğumu düşünüyordum. Bana gelince, ben hâlâ batıya Vancouver'e gidiyordum. Bu bilgiyi bırakmak için su tankına gittim ve orada Kuntrata Yelken Jack'in, o günün tarihini taşıyan, yeni oyulmuş yazısını buldum. Acele Vancouver'e gittim. Ama o gitmişti. Hemen bir gemiye atlamıştı ve dünya macerasında hâlâ batı yönünde ilerliyordu. Gerçekten, Kuntrata Yelken Jack, sen bir serseriler kralıydın ve senin arkadaşın "dünyayı dolaşan serseri bir rüzgâr"dı. Sana şapka çıkarıyorum. Sen bir "usta"ydm. Bir hafta sonra ben
ah! Bir karşılaşabilseydik.
Su tankları serserilerin kılavuzudur. Serseriler takma isimlerini, tarihleri ve rotalarını aylaklıklarından oralara kazımazlar. Bana herhangi bir yerde şu ya da bu serseriyi ya da takma ismiyle bir arkadaşını görüp görmediğimi ciddi ciddi soran hobolarla sık sık karşılaştım. Ve bir kereden daha da fazla, o serserinin takma ismini, oradan geçtiği son tarihi, su tankını ve yönünü verebilmişimdir. Ve bil117necticut Jimmy. Sonra bir de "asla çalışmamış ve asla çalışmayacak olan Vinegar Hill'li Sırım Jim" vardı. Bir "parlak" her zaman bir zencidir, böyle denmesinin nedeni belki çehkee'li Hollandalı. Diğerleri de takma isimlerini doğuştan gelen renklerinden almışa benzi118al tren istasyonundaki su deposunda hobolabolann geceleri dilenmesi için iyi olduğunu mu, yoksa aşçı olsun olmasın, herhangi bir hobonun geceleri istasyon binasında çalışan aşçılara pis işlerinde yardım edip karşılığında ücret olarak yiyecek bir şeyler alabileceği anlamına mı geldiğini çıkaramadım.
Neyse biz geceleri geçen hobolara dönelim.
worth'a sadece on iki ya da on beş mil olduğunu söyleyip yürümemi tavsiye etti. Buna rağmen ben beklemeyi seçtim ve doğuya giden iki, batıya giden bir marşandizin hiç durmadan geçtiklerini görme zevkini tattım. İsveçli'nin sonuncusunda olup olmadığını merak ettim. Artık benim için sadece demiryolu traversleri boyunca Wadsworth'e yürümek kalmıştı ve ben de tabanlan yağladım. Telgraf operatörü çok rahatlamıştı, çünkü kulübesini yakmayı ya da onu öldürmeyi ihmal etmiştim. Telgraf operatörleri bu yüzden çok minnettar olmalılar. Altı milin sonunda traverslerden çekilmek ve doğuya giden bir trene yol vermek zorunda kaldım. Hızlı gidiyordu, ama ilk kör vagonda İsveçli'ye benzeyen belli belirsiz bir gölge seçebildim.

Usandırıcı günler boyunca bu onu son gö121dığını anlatıyordu ve hikâyesi de gerçeğe benziyordu; üstelik yolda, isimsiz bir serserinin bana yalan söylemeye ihtiyacı yoktu.
Çocuğun gideceği daha epeyce yolu vardı. Tren yeterince hızlı gidemiyordu. Hudut şefleri treni geldiği gibi gerisingeri yollayıp, Oregon Kestirme Yolu'na vererek o yoldan, enkazın öte tarafındaki Union Pacific yoluna çıkarmaya karar verdiğinde, çocuk lokomo
125
yan, eziyet içinde dönüp debelenen hobolar vardı. Bizler, cehennemde bir ızgarada yanan birçok kayıp ruhtuk ve insan kılığına girmiş bir şeytan olan kazancı, bize sadece dışarda soğukta donma seçeneğini sunuyordu. İsveçli oturup, kendisini serseriliğe ve bunca zorluğa katlanmaya iten insanoğlunun macera tutkusuna lanet okudu.
"Chicago'ya döndüğümde," diye nutuk çekti, "bir iş bulacağım ve cehennem donunrak, konukseverlik göstermeyen ovalardan çıkıp da Mississippi Vadisi'ne varıncaya kadar gündüz ve gece buz kasalarının içinde kalmaya karar verdik.
Ama yemek yemeliydik, gelecek hudutta yiyecek dilenmeye ve sonra acele buz kasalabuz kasalarının içine değil, vagonun içine. Ağır kapılan çarparak kapattım, kapıların lastik şeritli kenarları içeri hava sızdırmasını engelledi. Duvarlar kalındı. Dışarıdaki soğuğun içeri girmesine imkân yoktu. Ne
129

nument'te 132rüzgâra bakan kapısı içerisi havalansın diye açılmış olan büyük kasalı bir vagon. Yukarı tırmanıp içeri girdim. Bir adamın bacağına bastım, daha sonra bir başka adamın koluna. İçerisi loştu ve içinden çıkılmaz biçimde birbirine karışmış kollar, bacaklar ve bedenlerden başka bir şey göremiyor133benimle birlikte seksen beş ve her bir adam bir başyapıt anlattı. Öyle de olmak zorundaydı, çünkü ya bir başyapıt anlatılacaktı ya da harman dövme makinesine gidilecekti.
Akşam geç vakitte Cheyenne'e vardık. Kar fırtınası zirvesindeydi ve hepimiz en son sabah kahvaltısı ettiğimiz halde, kimse akşam yemeği için dilenmeye gitmek istemedi. Bütün gece fırtınada yol aldık ve ertesi gün Neb tindeydiler. Bizi küçük gruplar halinde öğle yemeklerinin dağıtıldığı çeşitli otellere ve lokantalara götürdüler. Otuz altı saattir bir şey yememiştik ve bize ne yapılacağının öğretilmesine gerek yoktu. Yemekten sonra yeniden demiryolu istasyonuna yürütüldük. Polis düşünceli davranarak marşandizi bizim için bekletmişti. Marşandiz yavaşça kalktı ve hat boyunca dizilen biz seksen beş kişi yan merdivenlere üşüştük. Treni "ele geçirdik."
O akşam yemek yemedik 135136ama bu açık ve iş yapan bir meyhane değildi, gece olduğu için kapalı olan bir meyhane de değildi ve hatta belli bir adresi olan bir meyhane de değildi; ama kalın kerestelerin üzerine oturtulmuş, altında tekerlekleri olan, bir yerden bir yere hareket ettirilebilen seyyar bir meyhaneydi. Kapılar kilitliydi. Bir rüzgâr ve yağmur sağanağı bastırıyordu. Hiç tereddüt etmeden kapıyı kırıp içeri girdik.
Ben hayatımda oldukça zorlu kamplar yapmışımdır, cehennemi büyük şehirlerde "araziye uymuş", sular içinde yatmış, termometre sıfırın altında yirmi üç dereceyi (ki sıfırın altında kırk derecelik bir ayazın yanında hiç kalır) gösterirken karların altında iki battaniyeyle uyumuşumdur; ama burada şunu söylemeliyim ki, hayatımda, İsveçli'yle Council Bluffs'taki seyyar meyhanede geçirdiğimiz geceden daha sefil bir gece geçirmedim, daha zorlu bir kamp yapmadım. Her şeyden önce, havada asılıymış gibi duran binanın zeminindeki sayısız delikten hava, olduğu gibi içeri giriyordu. İkincisi, bar boştu; kendimizi ıslatabileceğimiz ve sefaletimizi unutabileceğimiz bir şişe ateş suyu yoktu. Battaniyemiz yoktu ve ıslak elbiselerimizin içinde, iliklerimize kadar ıslanmış bir halde, uyumaya çalıştık. Ben
kânsızlaştırdı ve yarım saatin sonunda barın tepesine süründüm. Az sonra da İsveçli masanın tepesine süründü.
Orada tir tir titredik ve gün ısısın diye dua ettik. Ben artık titremeyecek hale gelene kadar titredim, kaslarım titremekten yorulup sertleşti ve korkunç bir şekilde ağrımaya başladı. İsveçli inliyor, homurdanıyor ve sık sık, takırdayan dişlerinin arasından, "Bir daha asla; bir daha asla," diye mırıldanıyordu. Bu cümleyi defalarca, hiç durmadan, bin kere mırıldandı ve uyukladığında uykusunda da mırıldanmayı sürdürdü.
Şafağın ilk gri aydınlığında acılar içinde evimizi terk ettik ve dışarıda kendimizi yoğun ve soğuk bir sisin içinde bulduk. Demiryoluna varana kadar düşe kalka yürüdük. Kahvaltı dilenmek için Omaha'ya geri gidecektim; arkadaşım Chicago'ya gidiyordu. Ayrılma zamanı gelmişti. Kötürüm ellerimiz birbirine uzandı. İkimiz de titriyorduk. Konuşmaya çalıştığımızda, dişlerimizin takırdamasından başka ses çıkaramadığımız için susmak zorunda kaldık. Sadece ayakta dikildik, dünyayla bağlarımız kopmuştu; bütün görebildiğimiz, her iki ucu da siste kaybolan kısa demiryolu hat138memizdi. Ama dinle Bay İsveçli, her neredeysen. Umarım o işi bulmuşsundur.
VII Demiryolu Çocukları ve Çaylaklar

Zaman zaman gazetelerde, dergilerde, biyografilerde ve sözlüklerde hayatımı anlatan yazılarla karşılaşıyorum; bu yazılardan, sosyoloji çalışmak için serseri olduğumu öğreniyorum. Bu, biyografi yazarlarının nezaketi ve düşünceliliğidir, ama doğru değildir. Ben bir serseri oldum
land'da oldu bu. O günlerde, İstiridye Korsanlarının Prensi olarak bilindiğim maceracılar çevremde baş döndürücü bir ün elde etmiştim. Evet doğru, çevremin dışındakiler, örneğin dürüst körfez denizcileri, liman işçileri, yat sahipleri ve istiridyelerin yasal sahipleri bana "bıçkın", "kabadayı", "hayta", "hırsız", "eşkıya" ve daha birçok hoş olmayan şeyler söylerlerdi 140key istekliydi, ama beş parasızdı. Benim elli sentim ve küçük bir yelkenlim vardı. Elli senti krakere, konserve salamura bifteğe ve on sentlik Fransız hardalına yatırdım ve bunları sandala yükledim. (O günlerde Fransız hardalına çok düşkündük.) Daha sonra, akşamüstü geç vakit, küçük yelkenimizi şişirip yola koyulduk. Bütün gece yol aldık ve ertesi sabah, denizin ilk muhteşem yükselişinde, arkamızdan esen güzel bir rüzgârla, Carqui141tımdan denize doğru bir merdiven iniyordu ve merdiven palamarla bir sandala bağlıydı. Kürekleri içindeydi. Ama asma kilitliydi. Bu kilide güvenerek kumar oynuyordum. Meltemi yanaklanmda hissettim, akıntının suyu yükselttiğini gördüm, yelkenliyi kuşatan kalan contaları gördüm, yelken iplerine ve makaralara göz gezdirdim ve her şeyin tamam olduğunu anladım, sonra da numara yapmayı bıraktım.
"Demiri içeri al!" diye bağırdım Nickey'e, contalara koşup onlan açmaya başladım ve Viski Bob'un onlan burma düğüm değil de düz düğümle bağlamış olduğuna şükrettim.
Polis memuru merdivenden aşağı inmiş,
lerine asıldım. Yelken hızla yükselmeye başladı. Halatı volta ettim ve kıça, dümen yekesine koştum.
"Yelkeni ger!" diye bağırdım yelkenin çördek yakasındaki Nickey'e. Polis memuru kıç tarafımızdan bize yaklaşıyordu. Bir rüzgâr yelkenimizi şişirdi ve teknemiz öne fırladı. Muhteşemdi. Kara bir korsan bayrağım olsaydı, onu zafer içinde direğe çekerdim. Polis memuru sandalda ayağa kalktı ve ettiği küfürlerle günün parlaklığını soldurdu. Aynca, silahı olmadığı için hayıflanıyordu. Görüyorsunuz ya, bu oynadığımız bir başka kumardı.
Üstelik, tekneyi çalmıyorduk. Polis memurunun değildi. Sadece bizden isteyeceği parayı çalıyorduk, ki o para da bir tür rüşvetti. Ve o parayı kendimiz için de çalmıyorduk; arkadaşım Dinny McCrea için çalıyorduk.
Benicia'ya varmak birkaç dakika sürdü ve birkaç dakika sonra battaniyelerim teknedeydi. Tekneyi buharlı gemilerin nhtımına doğru çevirdim, o avantajlı açıdan arkamızdan gelen herhangi birini görebiliyorduk. Hiç belli olmazdı. Belki de Port Costa polisi Benicia polisine telefon ederdi. Nickey ve ben bir durum değerlendirmesi yaptık. Sıcak güneşin altında güverteye uzandık, tatlı meltem yato'ya gitmek için yılın en güzel zamanı."
Oturup birbirimize baktık. Muhteşem batı rüzgârı şarap gibi sarhoş ediyordu bizi. Her ikimiz de ırmağa tükürüp akıntıyı ölçtük. Şimdi, bütün suçun o akıntıyla, o güzel rüzgâr olduğunu iddia ediyorum. Bu ikisi denizcilik içgüdümüze seslenmişti. Eğer bunlar olmasaydı, beni yola sürükleyen o olaylar zincirinin tamamı kopmuş olacaktı. Hiçbir şey söylemedik, ama palamarları çözdük ve yelken açtık. Sacramento Nehri'ne kadarki maceralarımız bu anlatının bir parçası değil. Sonunda Sacramento şehrine vardık ve yelkenlimizi bir rıhtıma bağladık. Su güzeldi, zamanımızın çoğunu yüzerek geçirdik. Demiryolu köprüsünün üst tarafındaki ırmağın getirdiği kum yığınında, bizim gibi sürekli yüzen bir
gan hattı üzerinde küçük bir kasabaydı," diye başlıyordu bir oğlan ve bir diğeri, "Sen hiç Wabash yolunda top güllesine bindin mi?" diyordu. Bir diğeri ise, "Yoo, Chicago'dan ayrılırken Beyaz Posta'ya bindim," diyordu. "Demek, demiryolculuğundan konuşuyorsunuz. Pennsylvania'ya gelinceye kadar bekleyin, dört hat, hiç su tankı yok, uçarken su alırsın, cesaret ister." "Northern Pacific yolu artık kötü." "Salinas 'açgözlü', 'aynasızlar' 'haşin.'" "Ben Moke Kid'le birlikteyken El Paso'da 'enselendim.'" "Montreal'in Fransızca konuşulan yerlerine gelinceye kadar bekleyin 145tense çalmanın daha iyi olduğuydu; soygun daha güzeldi, çünkü tehlikesi ve cezası ötekilere oranla daha büyüktü. Bir istiridye korsanı olarak, adaletin elinde mahkûmiyetlerim vardı, onların hepsinin cezasını çekecek olsam devletin hapishanesinde bin yıl yatmam gerekirdi. Çalmak erkekçeydi; dilenmek alçakça ve rezilceydi. Ama ilerleyen günlerde fikirlerim değişecek ve dilenciliğe keyifli bir şaka, bir zekâ işi ve bir tür sinir egzersizi olarak bakacaktım.
Ne var ki, o ilk akşam dilencilik yapamadım ve sonuçta, oğlanlar bir lokantaya gidip yemek yemeye hazırlarken ben aralarında yoktum. Beş kuruşsuzdum. Meeny Kid, sanırım Meeny Kid'di, bana yemek parası verdi ve
Sacramento'da açıklanan yol yasası buydu. Pekâlâ, ben de dağlan aşacak ve bu gruba kaydolacaktım. Bu arada "dağ", Sierra Nevada dağlanydı. Bütün çete tepeye bir gezintiye gidiyordu ve elbette ben de onlarla gidecektim. Bu, French Kid'in (Fransız Çocuk) yoldaki ilk macerasıydı. Daha yeni San Francisco'daki ailesinden kaçmıştı. Bu işi başarmamız ona ve bana kalmıştı. Bu arada şunu da söyleyeyim ki, benim eski "Prens" unvanım yok olup gitmişti. Takma ismimi almıştım. Şimdi artık "Denizci Çocuk"tum, daha sonra, doğduğum yerle Rocky dağlan arasından geçtikten sonra "Frisco Kid" olarak bilinecektim.

bu belirli zaman cetveli hafızama silinmez bir biçimde kazınmıştır. Çetemiz on iki kişi kadar vardı ve trenin ötesinde karanlıkta ip gibi dizilmiş, atlamaya hazır bekliyorduk. Tanıdığımız yerel demiryolu çocuklarının hepsi bizi yolcu etmeye gelmişti hepimize yetecek kadar yer. Trene binmeye çalışan on iki kişilik bizim ekip trene sessizce binmeyi tercih ederdi, ama bizim diğer kırk arkadaş şaşırtıcı ve arsız bir kalabalık halinde orada toplanmıştı. Bob'un tavsiyesini dinleyerek, ben hemen güverteye çıktım, yani, posta vagonlarından birisinin çatısının üzerine tırmandım. Orada kalbim eskisinden biraz daha hızlı çarparak yere yattım ve eğlenceyi dinhepsi buydu ve geri kalanını tren halletmişti. Yol dünyasına girişim işte böyle oldu. French Kid'i bir daha iki yıl sonra gördüm ve "bacaklarını" inceledim. Bacaklarını inceleda'ya berbat bir durumda varmıştı. Kar siperlerinden geçerken tren kaza yapmıştı; iki bacağı ezilmiş olan Mutlu Joe koltuk değnekliydi, geri kalanlar da hafif sıyrıklar ve yara bere almışlardı.
Bu arada, ben posta vagonunun üstüne uzanmış, Bob'un beni uyardığı kasaba olan

cerebildiklerini hep merak etmiştim ve artık biliyordum. Onları, benim kendiminkini alacağım şekilde Çinliler'den alıyorlardı. Gergindim; çevrede çok insan vardı; ama Bob bir buzdağı kadar sakindi. Birkaç kez, bir Çin151mıyordu, ama ayaklarını süite sürte ve aldatıcı hızlı yürüyüşüyle ısrarla kovalamayı sürdürüyor ve gürültülü lanetleriyle iyi nefes tüketiyordu. Adam kendisine yapılan namussuzluğa tanık olsunlar diye bütün Sacramen152yani onları tek başına yakaladığınızda ve "her şeyin nasıl olduğunu" size anlatırlarken; ama inanın bana, kalabalık olarak dolaşırlarken onlardan sakının. O zaman kurda dönüşürler ve tıpkı kurtlar gibi en güçlü adamı bile yere devirebilirler. Böyle zamanlarda korkak davranmazlar. Bir adamın üstüne atılırlar ve adam çaresiz kalıncaya kadar, sırım gibi vücutlarındaki gücün her dirhemiyle adama asılırlar. Bunu yaptıklarını bir kere
onların karşılığında nereden yarım dolar alacağını çok iyi biliyordu. Adam oturdu ve çevresine
yor, gırtlağını temizlemeye çalışıyor, boynunu ve yerinden çıkmadığından emin olmak istermiş gibi garip bir biçimde başını silkeliyor. Daha sonra ekibe katılmak için tüydüm ve o adamı bir daha hiç görmedim larıdır. Sarhoş bir adamı soymaya "ipsiz devirmek" derler; nerede olurlarsa olsunlar sürekli sarhoşları kollarlar. Bir sinek nasıl örümceğin asıl avıysa, sarhoş da onlann asıl avıdır. İpsiz devirmek çoğu zaman eğlenceli bir görüntüdür, özellikle ipsiz çaresizse ve dışarıdan birinin karışması olasılık dışıysa. Üstüne ilk çullanışta ipsizin parası ve değerli eşyası gider. Sonra çocuklar kurbanın etrafında savaş konseyi kurmuş gibi otururlar. Bir çocuk, ipsizin kravatını beğendiğinden söz eder. Kravat yerinden çıkanlır. Bir başka çocuk iç çamaşırlann peşindedir. Onlar da çıkarılır, bir bıçak, elbisenin kollannı ve bacaklarını çabucak kısaltır. Bazen, demiryolu çocuklannın hobo arkadaşlan çağınlır ve çocuklara büyük gelen palto ve pantolonlar onlara verilir. Ve sonunda ipsizin yanında atılmış paçavralarını bırakarak çekip giderler.
Gözümde bir başka görüntü canlanıyor:

n işte o birkaç kuruşun peşindedir. Denklile
etzsche'nin sevdiği sarışın hayvanlardır.
Nevada'dan geçerek geri döndüğümde, bazı ırmak korsanlarının Dinny McCrea'nın teknesini çalmış olduklarını gördüm. (Rum Nicramento Nehri boyunca gitmediğini biliyorum ve bütün bildiğim bunlar.) Dinny McCrea'nın teknesinin kaybolmasıyla yola bağlandım ve Sacramento'dan sıkılınca, bizim ekibe eyvallah dedim (şehirden ayrılırken beni bindiğim marşandizden dostça aşağı atmaya çalıştılar) ve San Joaquin Vadisi'ne doğru yola çıktım. Yol beni yakalamış, bırakmıyordu; daha sonra, denize açılıp türlü türlü işler yaptıktan sonra, yola dönüp daha uzun seferlere çıktım, bir "kuyrukluyıldız" ve bir usta oldum ve beni iliklerime kadar ıslatan sosyoloji banyosuna daldım.
demiryolunun yanında, Chicago, Mihvaukee ve St. Paul ile Rock Island'a giden iki yol vardı.
Niyetimiz ilk treni ele geçirmekti, ama demiryolu görevlileri oyunumuzu bozdu gonlu bir lokomotif istasyona geldi ve yan yola girdi. Bu işaret üzerine boş yolların yeniden canlandığını sanan bütün ordu yolun kenarına dizildi.
Ama, hayat, hiçbir boş demiryolunda, o iki yolda olduğu gibi canavarca canlanma
161nut, Marno, Atlantic, Wyoto, Anita, Adair, Adam, Casey, Stuart, Dexter, Carlham, De Soto, Van Meter, Booneville, Commerce, Val162koronun yıldız seslerinden biri, L Bölüğü'nden alınan "Dişçi"ydi ve biz de onunla çok gurur duyuyorduk. Ayrıca, bütün ordunun diş çekme işini o yapıyordu ve bu diş çekimleri genellikle yemek saatlerine denk geldiğinden, sindirimimiz çeşitli olaylar tarafından uyarılırdı. Dişçinin uyuşturucusu yoktu, ama içimizde hastayı tutmaya gönüllü iki üç kişi hep olurdu. Bölüklerin gösteri yapan adamlarına ve koroya ek olarak, kilise hizmetleri genellikle yerine getirilir, bu ayinleri yerel vaizler yönetir ve her zaman çok sayıda politik konuşma yapılırdı. Bütün bunlar atbaşı giderdi; yaşantımız tamamen gelişmiş bir yol yaşan tısıydı. İki bin hobo içinden çok sayıda yetenek çıkabilirdi. Dokuz kişilik bir beysbol takımımız vardı ve pazar günleri yerel takımlarla maç yaptığımızı hatırlıyorum. Bazen pazarları iki maç yapardık.
Geçtiğimiz yıl, ders vermek için yolculuk yaparken, Des Moines'e yataklı bir vagonda gittim

meyeceğimizi söylemişlerdi ve hepsi bu kadardı. Bizim trene binmemize izin vermeleri emsal oluşturacağı için böyle bir emsal oluşmayacaktı. Ve biz hâlâ yemeye devam ediyorduk. Bu, durumun en korkutucu etkeniydi. Washington'a gidiyorduk ve Des Moines demiryolu ücretlerimizi, indirimli tarifeden bile olsa ödeyebilmek için belediye tahvilleri çıkarıp satışa arz etmek zorunda kalacaktı ve eğer daha fazla kalacak olursak, bu kez de bizi besleyebilmek için tahvil çıkarmak zorunda kalacaktı.
Sonra kasabadan bir dâhi bu sorunu çözdü. Yürümeyecektik. Çok iyi. Araçla gidecektik. Des Moines'le Mississippi üzerindeki Ke164165kârlar, acizler, işini bilenler bulunur. Benim teknemde on adam vardı ve onlar L Bölü166çümsüyorduk. Kahvemizi sütle pişiriyor, bu harikulade içeceğe "solgun Viyana" diyorduk.
Kaymağı yiyip önde giderken, iaşe grubu ise en gerilerde kaybolurken, ortadan gelen
yana'nm en güçlüye ait olduğuna heyecanla inanıyorduk. Bir ara ordu kırk sekiz saat yi168169tatistiki bilgi topladım.
General Kelly iki atlı adamını bizim önümüzde tuttuğu sürece dürüst yaşama imkânımız kalmadığından, orduya geri dönüp isyan çıkardık. Önemsiz bir olaydı, ama İkinci Tümen'in L Bölüğü'nü harap etti. L Bölü170mezdik. Ama biz baskıya gelemezdik. Bizi bağlayan kelepçelerden öyle yenilmez bir alet yarattık ki, yine filodaki bütün teknelerin önüne geçtik.
Bütün büyük buluşlar gibi, bizimki de rastlantısaldı. Bunu ilk olarak nehrin hızlı akışında bir budağa çarptığımızda keşfettik. Baştaki tekne budağa takılıp demir attı, arkadaki tekne ise akıntıya kapılarak baştaki teknenin etrafında fır fır dönmeye başladı. Ben arkadaki teknenin kıç tarafında, dümendeydim. Tekneyi boşuna kurtarmaya çalışıyorduk. Baş taraftaki teknede bulunan adamlara arkadaki tekneye gelmelerini emrettim. Baş taraftaki tekne takıldığı yerden hemen kurtulup yüzmeye başladı ve adamlar tekrar öndeki tekneye geri döndü. Bu olaydan sonra, budaklar, kayalıklar, sığlıklar ve kum yığınları bizi korkutamadı. Öndeki tekne takılır takılmaz, adamlar arkadaki tekneye atlıyorlardı. Elbette, baştaki tekne engeli aşıyor, sonra arkadaki tekne takılıyordu. Arkadaki teknede bulunan yirmi adam otomatik olarak baştaki tekneye atlıyor ve arkadaki tekne engelden kurtuluyordu.
Ordu tarafından kullanılan tekneler birbirine benziyordu, hepsi testereyle kesilmiş kerestelerden yapılmıştı. Dipleri düz teknelerdi ve dikdörtgen şeklindeydüer. Her tekne bir metre seksen santim eninde, üç metre boyunda ve kırk beş santim derinliğindeydi.
püre köpüre akan suydu, bir dönemeci alıp da hızlı bir akıntıyla karşılaştığımızda ne olacağını biliyorduk. Gümbür! Bir numaralı polis teknesi kayalıklara bindiriyor ve orada asılı kalıyor. Güm! İki numaralı polis teknesi de aynı akıbete uğruyor. Pat! Üç numaralı polis teknesi de aynı kaderi paylaşıyor. Elbette bizim teknemiz de aynı şeyleri yapıyor; ama bir, iki, ön teknedeki adamlar arkadaki tekneye atlıyorlar; bir, iki, arkadaki tekneden öndeki tekneye atlıyorlar ve bir, iki, arkadaki teknenin adamları yine geriye atlıyorlar ve hızla yolumuzda ilerliyoruz. "Durun! Sizi serseriler!" diye bağırıyorlar polis teknelerinden. "Nasıl durabiliriz ki? Nehirdeki akıntıya bakın hele!" diye yanıp yakılıyoruz onları geçerken, yakaakıntılar, sığlıklar, kum yığınları ve kayalıklar. Des Moines'in yaşlı sakinleri suyun bu bölümünü göz önünde tutarak başlarını olmaz gibisinden iki yana sallamışlardı. Yaklaşık iki yüz tekne suyun kötü bölümüne tam önümüzde girdi ve şaşırtıcı bir şekilde üst üste yığıldılar. Karaya oturmuş filonun arasından su baldıranının ateşin içinden geçmesi gibi geçtik. Bu kayalıkların, kum yığınlarının ve budakların arasından kıyıya çıkmadan geçmenin yolu yoktu. Ama biz onlardan çekinmedik; dosdoğru onların üzerinden geçtik, bir, iki, bir, iki, öndeki tekne, arkadaki tekne, öndeki tekne, arkadaki tekne, böylece bir arkaya, bir öne ve yeniden arkaya. O gece yalnız başımıza kamp kurduk ve ertesi gün ordu yaralarını berelerini sarıp sarmalamakla uğraşır, zarar görmüş teknelerini onarıp bize yetişmeye çalışırken biz kampta bütün gün aylak aylak vakit geçirdik.
Huysuzluğumuzun sonu gelmiyordu. Biz direk diktik, yelken bezinden (battaniyeler)
nes'ten gelen en sıkı çeteydik. Polis tekneleri kaldırıldı. Albay Speed bizim tekneye verildi ve bu seçkin subayla Mississippi'deki Keo
zel"di; ama dergilere yazmaya başladığımdan beri Illinois eyaletinin Quincy şehrinde o gün israf ettiğim hikâye zenginliğine ve bereketine çoğu zaman yanarım.
On yenilmezin birbirinden ayrılması Mis175ri'nin akıntılarında kullandığımız yöntemin 176kaç serseriyi içeri tıkmış ve onları mahkûm etme şansı ne kadardır. İşte bu nedenle, daha sonra, bir serseriyken, avlanarak yaşayan bazı polislerden paçayı kurtarmayı başardığımda, o polisin evindeki küçük erkek ve kız çocukları için üzülmeden edememişim177özellikle kışın. Elbette, bu hobolar hapishanelerin "iyi" olduğu, çalışmanın olmadığı ve iyi yemek verilen toplulukları seçerler. Ayrıca, paralarını tutukladıkları hoboen azından ben hoboluk yaparkennrlar ve ben, o taşocaklannın bahsini ilk kez Indiana'dayken duymuştum. Ama New Engshire'a gelmiş olurdum, bu taşocaklan konusunda her zaman tetikteydim ve demiryolu
ver'ı geçmekti; böylece marşandiz beni Rut179180bu da taşocaklannda doksan gün demekti. Şimdi, sevgili okur, diğer kapının kilitli olduğunu farz edin. İnsan hayatının ne kadar da tehlikelerle dolu olduğuna bakın: Bir dolan olmadığı için, taşocaklanna gidecek ve mahkûm bir esir olarak üç ay çalışacaktım. Çaylak da öyle.

Beni bir kenara bırakın, çünkü ben yıllanmıştım; ama çaylağı düşünün. O doksan günün ardından suç hayatına adım atacaktı. Daha sonra, paranızı almak için bir sopayla kafanızı, sizin kafanızı bile, kırabilecekti land treninde ettiği küfürleri yanına bırakacak değildim. Fren memuru ilk önce gülerek alttan aldı. Daha sonra karşılık verme hatasına düştü. O zaman zıvanadan çıktım ve her şeyi göze alarak en ağır hakaretleri sıraladım. Çılgınlığım laf olsun diye değildi; bir dolarım yok diye beni üç aylık esarete gönderecek olan bu iğrenç yaratığa öfkelenmiştim. Bunun ötesinde, bu adamın, polislerin ücretinden de pay aldığını seziyordum. Sonunda onu yola getirdim. Beş on dolarlık duygularını ve onurunu yaraladım. İçeri gelip tekmeleye tekmeleye canımı çıkarmakla tehdit ederek beni korkutmaya çalıştı. Buna karşılık ben de o içeri tırmanırken yüzüne tekme atmaya söz verdim. Pozisyon avantajı bendeydi, bunu o da gördü. Bu nedenle kapıyı kapatıp geri kalan tren personelinden yardım istemek için bağırdı. Diğerlerinin cevap verdiklerini ve çakıl taşlarının üzerinde ona doğru yaklaşan ayak seslerini duyabiliyordum. Bütün bu süre boyunca öbür kapının mandalı açıktı ve bunu bilmiyorlardı; bu arada çaylak da korkudan ölmek üzereydi.
Ah, ben bir kahramandım 182183ve bu ününü Jeff Carr adlı birinin (eğer ismini doğru hatırlıyorsam) çabalarına borçludur. Jeff Carr, hoboyu anında "kılığı"ndan sezer. Asla tartışmaya girmez. Bir anda hoboyu sezer, ikinci anda hemen her iki yumruğuyla, copuyla ya da elinin altında ne varsa onunla vururdu. Hoboyu dövdükten sonra, bir daha onu görürse daha beter yapacağını söyleyerek şehir dışına çıkarırdı. Jeff Carr oyunu biliyordu. Kuzeyden, güneyden, doğudan ve batıdan Birleşik Devlet184185ma sövmeye başladı.

nşıklığıyla uğraşmak istemiyordu ve polis merkezine edilen bir telefon çocukların oyununu bozdu. On kişilik bir polis ekibi, saat dokuzdan sonra gece sokağa çıkma yasağını ihlal ettikleri için küçük çocukları tutuklamak üzere olay yerine gönderildi. Polisler şenlik ateşinin etrafını sardı ve karanlıkta usul usul yaklaştılar. Verilen bir işaretle saldırıya geçtiler ve her bir polis bir çocuğu yakalıyor, yakalanan çocuklar polislerin ellerinde, bir sepetteki yılan balıklan gibi kıvranıyorlardı.
Polisin gelişi hakkında hiçbir şey bilmiyordum; pirinç düğmeli, miğferli polislerin her iki elleriyle çocuklara uzandıklarını gördüğümde, varlığımın bütün dengesi ve güçleri bozuldu. Bana yalnızca, beni kaçmaya iten otomatik süreç kaldı. Ve kaçtım. Koştuğumun farkında bile değildim. Hiçbir şeyden haberim yoktu. Daha önce söylediğim gibi otomatikti. Benim kaçmam için hiçbir neden yoktu. Artık hobo değildim. O toplumun bir vatandaşıydım. Doğup büyüdüğüm şehirdeydim. Hiçbir suçum yoktu.
Bir kolej öğrencisiydim. İsmim gazetelere bile geçmişti ve içinde hiçbir zaman uyumadığım güzel elbiseler giyiyordum. Ama yine de kaçtım 188dekinden daha fazla girmiştim: Bir pazar sabahı genç bir hanımefendiyle bisiklet gezisine çıkanm. Daha şehir sınırlarının dışına çıkmadan, yaya kaldınmındaki bir yayayı geçtiğimiz için tutuklanırız. Daha dikkatli olmaya karar veririm. Bundan sonraki bisiklete binişimde gece vaktidir ve bisikletimin asetilen gaz lambası sönmek üzeredir. Kurallardan dolayı, solgun alev sönmesin diye dikkat ederim. Acelem vardır, ama titreşen alev sönmesin diye bisikleti ağır aksak sürerim. Şehir sınırına ulaşırım; kuralların geçerli olduğu alanın dışında189gerçek tamlum sadece. Ama bastığım takozlar yeterince geniş olsa her şey daha da rahat olacaktı.
Marşandiz Philadelphia'dan çıkarken hızlanmaya başladı. O zaman fren memurunun intihar demekle neyi kastettiğini anladım. Marşandiz gittikçe daha da hızlanıyordu. Ara istasyonlara uğramayan bir marşandizdi ve onu durdurabilecek hiçbir şey yoktu. Penns191
ğimdi. Karanlıkta gözlerimi dört açmış, atlayabileceğim bir sokak kolluyordum. Trenin epey gerisinde bir yerdeydim, vagonum şehre henüz girerken lokomotif istasyonu geçmişti ve onun yeniden hızlandığını hissedebiliyordum.
Derken beklediğim sokak geldi. Ne kadar geniş olduğunu ya da diğer yanında bir şey olup olmadığını göremeyeceğim kadar karanlıktı. Ayaklarım yere değdiği an ayakta durabilmek için o sokağın tamamına ihtiyacım olduğunu biliyordum. Sokağın trene yakın yerinde kendimi yere bıraktım. Size kolay görünüyor. "Kendimi yere bıraktım'la şunu anlatmak istiyorum: Önce, vücudumu, yan merdivende, trenin gittiği yönde olabildiğince öne eğdim
siydim, bir yandan da sokağın öbür tarafında ne olduğunu merak ediyor, taş bir duvar ya da telgraf direği olmamasını umuyordum. Ve tam o sırada bir şeye çarptım. Felaket! Onu, çarpışmadan bir an önce gördüm 194saydım, iç içe geçerdik, çünkü yukandan üzerine düşüyordum, ben düşerken de birkaç aynasız bir adım gerimden bana yetişmek üzereydi. Olay şöyle oldu: Washington'da bir at ahınnda geçici olarak oturuyordum. Koskoca bir at bölmesiyle sayısız at battaniyem vardı. Bu kadar muhteşem bir yatacak yer karşılığında, her sabah bir dizi atın bakımıyla ilgileniyordum. O aynasızlar olmasa belki de hâlâ orada olurdum.
Bir akşam, saat dokuz civannda yatmak için ahıra döndüm, olanca hızıyla süren bir
196melez yüzünden değil, aynasızlardan yüzünden. Demiryolu deposuna gittim ve Pennsylva
rusıkıymış. Şu incecik serpintilerin ne zararı olur ki? Daha sonra bu konu üzerinde hayran hayran düşündüm. Demiryolculuğu buydu işte! Batının ilkel demiryolculuğundan konuşun siz 198199ton'daydım. Baltimore'dan kaçışım sırasında, sokak sokak kaçar, dönemeçlerde gizlenir, dönüp tekrar kaçarken heyecandan tersim

dönmüş, yanlış yöne giden trene binmiştim. Gece uykusundan olmuş, iliklerime kadar ıslanmış, ölesiye kovalanmıştım ve bütün bu çektiklerime rağmen başladığım yere geri dönmüştüm. Ah, hayır, yolda hayat tozpembe değildir. Ama at ahırına geri dönmedim. Oldukça para kaldırmıştım ve zencilere hesap vermek istemiyordum. Bu nedenle öbür treni yakaladım ve Baltimore'da kahvaltı ettim.